TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. spalio 25 d.*

Byloje C-109/10 P

dėl 2010 m. vasario 26 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Solvay SA, įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokatų P. Foriers, R. Jafferali, F. Louis, ir A. Vallery,

apeliantė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai

Europos Komisijai, atstovaujamai J. Currall ir F. Castillo de la Torre, padedamų advokatės N. Coutrelis, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: prancūzų.

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot ir U. Lõhmus, teisėjai A. Rosas (pranešėjas), R. Silva de Lapuerta, E. Levits, A. Ó Caoimh, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Arabadjiev ir E. Jarašiūnas,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorė R. Şereş, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2011 m. sausio 18 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2011 m. balandžio 14 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Savo apeliaciniu skundu *Solvay SA* (toliau – *Solvay*) prašo panaikinti 2009 m. gruodžio 17 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Solvay prieš Komisiją* (T-57/01, Rink. p. II-4621, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo šis teismas atmetė jos ieškinį, kuriame prašoma panaikinti 2000 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimą 2003/6/EB dėl procedūros pagal EB sutarties 82 straipsnį (COMP/33.133 — C: Natrio

karbonatas — *Solvay*) (OL L 10, 2003, p. 10, toliau – ginčijamas sprendimas), o nepatenkinus šio prašymo – panaikinti arba sumažinti jai skirtą baudą.

Ginčo aplinkybės

2 *Solvay* – tai didelė chemijos įmonė. Jos įkūrėjas Ernest Solvay išrado būdą, leidžiantį pagaminti sintetinę sodą, daugiausia stiklo gamyboje naudojamą medžiagą. Soda taip pat naudojama chemijos pramonėje gaminant valiklius bei metalurgijoje.

3 Apie 1870 m. *Solvay* perleido gamybos licenciją *Brunner, Mond & Co.*, vienai iš tuo metu *Imperial Chemical Industries* (toliau – ICI) sudariusių įmonių. *Solvay* ir *Brunner, Mond & Co.* pasidalijo įtakos sferas (*Alkali Cartel*): *Solvay* veikė Europos kontinente, o *Brunner, Mond & Co.* – Britanijos salose, Britanijos Tautų Sandraugoje bei kitose Afrikos, Azijos ir Pietų Amerikos valstybėse. Pirminis susitarimas buvo keletą kartų atnaujintas, be kita ko, 1945 m.

4 Devintojo dešimtmečio pabaigoje *Solvay* buvo pagrindinė sodos gamintoja tiek Europos bendrijoje, kurioje užėmė 60 % rinkos, tiek pasauliniu lygmeniu. ICI buvo antroji sodos gamintoja. Toliau ėjo keturi maži gamintojai, t. y. *Rhône-Poulenc*, *Akzo*, *Matthes & Weber* bei *Chemische Fabrik Kalk* (toliau – CFK).

5 Natūrali soda buvo išgaunama Jungtinėse Amerikos Valstijose. Šios sodos gamybos sąnaudos buvo mažesnės nei sintetinės sodos, tačiau prie jų reikėjo pridėti transporto išlaidas. Kelerius metus Bendrijos įmonės buvo saugomos antidempingo priemonių, tačiau Europos Bendrijų Komisijai pradėjus čia ginčijamas procedūras šios priemonės buvo peržiūrimos. Taigi buvo įmanoma, kad galėjo nebūti konstatuotas.

6 Konkurentai taip pat buvo Rytų Europos valstybių gamintojai, tačiau ši konkurencija apėmė tik labai nedidelius sodos kiekius. Importui iš šių valstybių taip pat buvo taikomos antidempingo priemonės.

7 Bendrijos rinkoje buvo galima konstatuoti įtakos sferų padalijimą tarp *Solvay* ir ICI bei nacionalinių rinkų su dideliais kainų skirtumais atribojimą.

8 Įtardama, kad skirtingos Bendrijos gamintojos yra sudariusios susitarimus, 1989 m. pradžioje Komisija atliko patikrinimus pagrindinių sodos gamintojų patalpose ir nurodė perduoti jai daug dokumentų kopijų. Šie patikrinimai buvo papildyti prašymais pateikti informaciją.

9 1990 m. kovo 13 d. Komisija išsiuntė bendrą pranešimą apie kaltinimus *Solvay*, ICI ir CFK. Inkriminuojami pažeidimai:

— *Solvay* ir ICI padarytas EEB sutarties 85 straipsnio (vėliau – EB sutarties 85 straipsnis, dar vėliau – EB 81 straipsnis) pažeidimas,

— *Solvay* ir CFK padarytas Sutarties 85 straipsnio pažeidimas,

— *Solvay* padarytas EEB sutarties 86 straipsnio (vėliau – EB sutarties 86 straipsnis, dar vėliau – EB 82 straipsnis) pažeidimas ir

— ICI padarytas Sutarties 86 straipsnio pažeidimas.

10 Kiekvienai iš atsakomybėn patrauktų įmonių Komisija pateikė ne visus, o tik su jai inkriminuojamu pažeidimu susijusius dokumentus. Be to, suinteresuotosioms įmonėms nebuvo pateikta daugelis dokumentų ar jų ištraukų dėl konfidencialumo priežasčių.

11 Šioms įmonėms buvo pasiūlyta būti išklausytoms. Atrodo, kad *Solvay* nepageidavo dalyvauti klausymuose.

12 1990 m. gruodžio 19 d. Komisija priėmė tokius keturis sprendimus:

— Sprendimą 91/297/EEB dėl procedūros pagal [EB 81] straipsnį (IV/33.133 — A: Natrio karbonatas — *Solvay*, ICI) (OL L 152, 1991, p. 1), kuriuo ji iš esmės apkaltino *Solvay* ir ICI, kad jos toliau dalijosi sodos rinką, nors šios įmonės ir tvirtino, jog 1945 m. sudarytas susitarimas paseno, ir kuriame, siekdama įrodyti, kad veiksmai nebuvo savarankiški („lygiagretūs veiksmai“), ji, be kita ko, pasirėmė faktu, jog tam tikromis aplinkybėmis būtent *Solvay* vykdė tiekimus ICI vardu, bei tuo, jog tarp dviejų įmonių buvo dažnų kontaktų,

— Sprendimą 91/298/EEB dėl procedūros pagal [EB 81] straipsnį (IV/33.133 — B: Natrio karbonatas — *Solvay,* CFK), kuriuo ji apkaltino *Solvay* ir CFK sudarius susitarimą dėl kainų, mainais už CFK suteiktą kasmet peržiūrimą minimalaus kiekio garantiją,

— Sprendimą 91/299/EEB dėl procedūros pagal [EB 82] straipsnį (IV/33.133 — C: Natrio karbonatas — *Solvay*) (OL L 152, 1991, p. 21), kuriuo ji apkaltino *Solvay* tuo, kad ji piktnaudžiavo dominuojančia padėtimi taikydama ištikimybės ir kainų nuolaidų ribiniams kiekiams tonomis sistemas, kuriomis buvo siekiama susaistyti klientus dėl visų jų poreikių ir eliminuoti konkurentus,

— Sprendimą 91/300/EEB dėl procedūros pagal [EB 82] straipsnį [IV/33.133 — D: Natrio karbonatas — ICI) (OL L 152, 1991, p. 40), kuriuo ICI buvo inkriminuoti panašūs veiksmai.

13 Šie keturi sprendimai buvo apskųsti Pirmosios instancijos teismui. *Solvay* prašė panaikinti sprendimus 91/297 (byla T-30/91), 91/298 (byla T-31/91) ir 91/299 (byla T-32/91). ICI prašė panaikinti sprendimus 91/297 (byla T-36/91) ir 91/300 (byla T-37/91). CFK savo ruožtu sumokėjo Sprendimu 91/298 jai skirtą baudą.

14 Šiuo aspektu svarbu priminti, kad 1992 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismas pripažino niekiniu Komisijos sprendimą dėl kartelio tarp polivinilchloridą (PVC) gaminančių įmonių dėl tinkamo jo autentiškumo nepatvirtinimo (1992 m. vasario 27 d. Sprendimas *BASF ir kt. prieš Komisiją*, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ir T-104/89, Rink. p. II-315). *Solvay* šio sprendimo 13 punkte minėtose bylose, kuriose ji buvo ieškovė, pateikė

„ieškinius papildančius dokumentus“, kuriuose išdėstė naują reikalavimą, kad sprendimas, kurį iš pradžių prašė panaikinti, būtų pripažintas niekiniu, darydama nuorodą į du straipsnius spaudoje, iš kurių buvo matyti, kad Komisija pripažino per 25 metus nepatvirtinusi nė vieno sprendimo autentiškumo.

15 1994 m. birželio 15 d. Sprendimu *Komisija prieš BASF ir kt.* (C-137/92 P, Rink. p. I-2555) Teisingumo Teismui išnagrinėjus dėl minėto sprendimo pateiktą apeliacinį skundą, Pirmosios instancijos teismas pritaikė kitas proceso organizavimo priemones šioje byloje, visų pirma, ragindamas Komisiją pateikti, be kita ko, ieškovės ginčijamo sprendimo tekstą, koks jis buvo patvirtintas tuo laiku. Komisija atsakė, kad jai atrodytų tinkama neaptarti šio ieškinio pagrindo, kol Pirmosios instancijos teismas nepriėmė sprendimo dėl jo priimtinumo. Vis dėlto, 1994 m. spalio 25 d. Pirmosios instancijos teismui nutartimi įpareigojus Komisiją pateikti minėtą tekstą, ji pakluso ir pateikė šio sprendimo tekstą. Šalių pasisakymai ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo klausimus buvo išklausyti per 1994 m. gruodžio 6 ir 7 d. teismo posėdį.

16 1995 m. birželio 29 d. Pirmosios instancijos teismas priėmė penkis sprendimus.

17 Sprendimas 91/297 buvo panaikintas dėl teisės į gynybą pažeidimų 1995 m. birželio 29 d. sprendimais *Solvay prieš Komisiją* (T-30/91, Rink. p. II-1775) ir *ICI prieš Komisiją* (T-36/91, Rink. p. II-1847), nes per administracinę procedūrą Komisija nebuvo suteikusi pakankamos galimybės susipažinti su dokumentais ir ypač su dokumentais, kurie galėjo būti naudingi gynybai. Nusprendęs, kad administracinės procedūros trūkumo nebuvo galima ištaisyti per teisminę procedūrą, minėto Sprendimo *Solvay prieš Komisiją* 98 punkte Pirmosios instancijos teismas, be kita ko, pažymėjo, kad „jeigu per administracinę procedūrą ieškovė būtų galėjusi pasiremti jos kaltę galinčiais paneigti dokumentais, ji galbūt būtų galėjusi paveikti Komisijos narių kolegijos vertinimus, bent jau kiek tai susiję su jai inkriminuoto lygiagretaus ir pasyvaus elgesio įrodomąja galia dėl pažeidimo pradžios, taigi ir dėl jo trukmės“. Ir minėtame

Sprendime *Solvay prieš Komisiją*, ir minėtame Sprendime *ICI prieš Komisiją* Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad Komisija bent jau turėjo pateikti kitų įmonių pateiktų dokumentų sąrašą, kad būtų sudaryta galimybė nustatyti jų tikslų turinį ir jų naudingumą gynybai.

18 Sprendimas 91/298, kiek jis susijęs su *Solvay*, buvo panaikintas 1995 m. birželio 29 d. Sprendimu *Solvay prieš Komisiją* (T-31/91, Rink. p. II-1821) dėl to, kad Komisijos sprendimo autentiškumas nebuvo tinkamai patvirtintas.

19 Sprendimas 91/299 buvo panaikintas 1995 m. birželio 29 d. Sprendimu *Solvay prieš Komisiją* (T-32/91, Rink. p. II-1825) dėl tos pačios priežasties.

20 Sprendimas 91/300 buvo išnagrinėtas 1995 m. birželio 29 d. Sprendime *ICI prieš Komisiją* (T-37/91, Rink. p. II-1901). Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinio pagrindus ir argumentus, susijusius su kitų įmonių pateiktų dokumentų neatskleidimu, dėl to, kad šie dokumentai nebūtų galėję būti naudingi ieškovės gynybai, ir su pačios ieškovės dokumentų sąrašo nepateikimu. Vis dėlto jis panaikino ginčijamą sprendimą dėl tinkamo autentiškumo patvirtinimo nebuvimo.

21 Dėl minėtų 1995 m. birželio 29 d. sprendimų *Solvay prieš Komisiją* (T-31/91) ir *Solvay prieš Komisiją* (T-32/91) buvo pateikti Komisijos apeliaciniai skundai, dėl kurių buvo priimtas 2000 m. balandžio 6 d. Sprendimas *Komisija prieš Solvay* (C-287/95 P ir C-288/95 P, Rink. p. I-2391). Be to, dėl minėto 1995 m. birželio 29 d. Sprendimo *ICI prieš Komisiją* (T-37/91) buvo pateiktas Komisijos apeliacinis skundas, dėl kurio buvo priimtas 2000 m. balandžio 6 d. Sprendimas *Komisija prieš ICI* (C-286/95 P, Rink. p. I-2341). Dviem minėtais sprendimais *Komisija prieš Solvay* ir *Komisija prieš ICI* Teisingumo Teismas atmetė šiuos apeliacinius skundus.

22 2000 m. gruodžio 13 d. Komisija priėmė du naujus sprendimus dėl *Solvay*, t. y.:

— ginčijamą sprendimą, kuris atitinka Sprendimą 91/299. Šių sprendimų tekstai iš esmės vienodi. Papildomai ginčijamame sprendime aprašyta procedūra. Jis skirtas *Solvay*, įmonei, kuriai Komisija skyrė 20 mln. eurų baudą,

— Sprendimą 2003/5/EB dėl procedūros pagal EB sutarties 81 straipsnį (COMP/33.133 — C: Natrio karbonatas — *Solvay*, CFK) (OL L 10, 2003, p. 1), kuris atitinka Sprendimą 91/298, tačiau kuriame papildomai aprašyta procedūra. Šiuo sprendimu Komisija skyrė *Solvay* 3 mln. eurų baudą.

23 *Solvay* pareiškė ieškinius dėl šių sprendimų. 2009 m. gruodžio 17 d. Sprendimu *Solvay prieš Komisiją* (T-58/01, Rink. p. II-4781) ir skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas atmetė šiuos ieškinius.

Procesas Bendrajame Teisme

24 Ieškovei pateikus ieškinio pagrindą dėl negalėjimo susipažinti su bylos dokumentais, 2003 m. gruodžio 19 d. Teismas paprašė Komisijos visų pirma pateikti išsamų visų bylą sudarančių dokumentų sąrašą. Paprašiusi pratęsti nustatytą terminą, Komisija pateikė pirmą, o vėliau – antrą sąrašą. *Solvay* paprašė galimybės peržiūrėti tam tikrus dokumentus. Būtent šiame tyrimo etape Komisija pripažino pametusi tam tikrus bylos segtuvus ir negalinti sudaryti juose buvusių dokumentų sąrašo, nes, anot jos, šių segtuvų turinio sąrašo taip pat neįmanoma rasti. Ieškovė ir Komisija atitinkamai 2005 m. liepos 15 d. ir lapkričio 17 d. pateikė savo rašytines pastabas dėl *Solvay*

peržiūrėtų dokumentų naudingumo gynybai. 2008 m. šalims dar buvo užduoti įvairūs klausimai. Teismo posėdis įvyko tų pačių metų birželio 26 d.

Skundžiamas sprendimas

Prašymą panaikinti ginčijamą sprendimą pagrindžiantys argumentai

25 Ieškovė buvo pateikusi šešis ieškinio pagrindus, kurie suskirstyti į atskiras dalis su daugeliu argumentų.

Pirmasis ieškinio pagrindas, susijęs su praėjusiu laiku

— Neteisingas senaties taisyklių taikymas

26 *Solvay* teigė, kad persekiojimo senatis, apskaičiuota pagal 1974 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2988/74 dėl teisinių procedūrų ir sankcijų, taikomų pagal Europos ekonominės bendrijos taisykles dėl transporto ir konkurencijos, taikymo terminų (OL L 319, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 61), nagrinėjant apeliacinį skundą nesustabdoma. Anot jos, Komisija galėjo priimti naują sprendimą iš karto po minėto 1995 m. birželio 29 d. Sprendimo *Solvay prieš Komisiją*

paskelbimo. Ji surizikavo ir pateikė apeliacinį skundą, juo labiau kad žinojo apie minėtą Sprendimą *Komisija prieš BASF ir kt.*, kuriame Teisingumo Teismas išdėstė poziciją dėl teisės aktų autentiškumo patvirtinimo nebuvimo.

27 Remdamasis 2002 m. spalio 15 d. Sprendimu *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375) dėl antrojo Sprendimo *PVC*, skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas nusprendė, kad laikotarpiu, per kurį apeliacinis skundas nagrinėjamas Teisingumo Teisme, senatis sustabdoma (96–109 punktai). Jis nurodė praktinius sunkumus, kuriuos sukelia *Solvay* pasiūlytas sprendimas, t. y. galimą dviejų sprendimų galiojimą, jeigu Teisingumo Teismas patenkintų Komisijos apeliacinį skundą.

— Protingo termino pricipo pažeidimas

28 Bendrasis Teismas įvertino kiekvieną procedūros stadiją ir visą procedūrą. Jis taip pat pažymėjo, kad atsižvelgiant į tai, jog ginčijamas sprendimas iš esmės identiškas Sprendimui 91/299, teisė į gynybą nebuvo pažeista, nepaisant praėjusio laiko. Skundžiamo sprendimo 141 punkte jis, be kita ko, išdėstė, kad ieškovė aiškiai atsisakė kaip kompensacijos galimybės sumažinti baudą ir kad ji neprašė atlyginti žalos.

Antrasis ieškinio pagrindas, susijęs su esminių procedūrinių reikalavimų, būtinų priimant ginčijamą sprendimą ir patvirtinant jo autentiškumą, pažeidimu

29 Bendrasis Teismas atmetė pirmas dvi šio ieškinio pagrindo dalis, susijusias su kolegialumo principo ir teisinio saugumo principo pažeidimu. Dėl ieškovės teisės būti dar kartą išklausytai pažeidimo Bendrasis Teismas pažymėjo, kad ginčijamo sprendimo

tekstas iš esmės identiškas Sprendimo 91/299 tekstui, todėl Komisija neprivalėjo iš naujo išklausyti ieškovės (skundžiamo sprendimo 191 punktas). Be to, Bendrasis Teismas atmetė tą ieškinio pagrindo dalį, kuri buvo susijusi su tuo, jog nebuvo pakartotinai konsultuotasi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominuojančios padėties patariamuoju komitetu, taip pat su neteisėta šio komiteto sudėtimi.

30 Skundžiamo sprendimo 218–230 punktuose Bendrasis Teismas atmetė tą to paties ieškinio pagrindo dalį, kuri susijusi su gautų dokumentų panaudojimu pažeidžiant 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamentą Nr. 17 Pirmąjį reglamentą, įgyvendinantį Sutarties [81] ir [82] straipsnius (OL 13, 1962, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 1 t., p. 3). *Solvay* teigė, kad dėl to, jog 1989 m. balandžio 5 d. sprendimas dėl patikrinimo buvo susijęs vien su EB 81 straipsnio pažeidimu, Komisija negalėjo naudoti gautų dokumentų, persekiodama ieškovę pagal EB 82 straipsnį. Bendrasis Teismas atsakė, kad sprendime dėl patikrinimo Komisija neprivalėjo tiksliai kvalifikuoti pažeidimo ir kad nagrinėjamu atveju dalis sprendime dėl patikrinimo inkriminuotų faktų, t. y. „išimtinio pirkimo susitarimų įgyvendinimas“, buvo tokie patys, kaip ir panaudoti pažeidimo, kurį sudarė piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi, atveju. Taigi, anot jo, Komisija neperžengė sprendime dėl patikrinimo įtvirtinto teisinio pagrindo ribų.

31 Bendrasis Teismas taip pat atmetė šio ieškinio pagrindo dalį, susijusią su nešališkumo, gero administravimo ir proporcingumo principų pažeidimu.

Trečiasis ieškinio pagrindas, susijęs su neteisingu atitinkamos geografinės rinkos apibrėžimu

32 Išnagrinėjęs šį ieškinio pagrindą, skundžiamo sprendimo 256 punkte Bendrasis Teismas nusprendė, kad *Solvay* užima dominuojančią padėtį, kad atitinkama geografinė rinka apibrėžta kaip Bendrija, išskyrus Jungtinę Karalystę ir Airiją, arba kaip kiekviena iš valstybių, kuriose ji kaltinama EB 82 straipsnio pažeidimu, kiek tai susiję su natrio karbonato rinka.

Ketvirtasis ieškinio pagrindas, susijęs su dominuojančios padėties nebuvimu

33 Skundžiamo sprendimo 275–279 punktuose Bendrasis Teismas priminė su dominuojančios padėties sąvoka susijusią teismų praktika. Jis nustatė *Solvay* turimas rinkos dalis ir skundžiamo sprendimo 286–304 punktuose nusprendė, kad ieškovės pateikti argumentai neįrodo, jog egzistuoja išimtinės aplinkybės, kurios pateisintų abejones dėl teiginio, jog ji užima dominuojančią padėtį atitinkamoje rinkoje.

Penktasis ieškinio pagrindas, susijęs su piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi nebuvimu

34 Skundžiamo sprendimo 325, 327, 349, 368, 369, 376 ir 388 punktuose ne kartą patvirtinęs, kad *Solvay* neginčija prieš ją panaudotų įrodymų teisingumo, Bendrasis Teismas nusprendė, jog inkriminuojami veiksmai, t. y. nuolaidos už ribinį kiekį viršijantį kiekį tonomis, ištikimybės nuolaidos, nuolaida „grupei“, suteikta pagrindiniam klientui, ir susitarimai dėl išimtinių teisių, sudaro piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi. Jis visų pirma aprašė, kaip nuolaidos už ribinį kiekį viršijantį kiekį tonomis lemia diskriminacinės praktikos taikymą.

Šeštasis ieškinio pagrindas, susijęs su teisės susipažinti su bylos dokumentais pažeidimu

35 Bendrasis Teismas išnagrinėjo, ar galimybės susipažinti su tam tikrais dokumentais per administracinę procedūrą nebuvimas sutrukdė ieškovei susipažinti su dokumentais, kurie galėjo būti naudingi jos gynybai. Jis padarė neigiamą išvadą, įvertinęs, ar

nurodyti dokumentai galėjo pakeisti atitinkamos geografinės rinkos apibrėžimą, nagrinėjamos prekės rinkos apibrėžimą ir išvadą, kad *Solvay* užima dominuojančią padėtį rinkoje bei piktnaudžiavo šia padėtimi. Bendrasis Teismas išnagrinėjo ieškinio pagrindo dalį, susijusią su galimybės susipažinti su visa byla nebuvimu. Pabandęs nustatyti, kas buvo Komisijos pamestuose bylos segtuvuose, Bendrasis Teismas nustatė, kad *Solvay* inkriminuojamus veiksmus įrodo išlikusiuose segtuvuose esantys dokumentai, ir skundžiamo sprendimo 479 punkte padarė išvadą, kad „todėl atmestina tikimybė, jog trūkstamose „bylos dalyse“ ieškovė <...> galėjo rasti jos gynybai naudingų dokumentų“.

Prašymą panaikinti arba sumažinti baudą pagrindžiantys argumentai

36 Ieškovė buvo pateikusi penkis ieškinio pagrindus, susijusius su klaidingu pažeidimo sunkumo įvertinimu, su klaidingu pažeidimo trukmės vertinimu, su lengvinančių aplinkybių buvimu, su baudos neproporcingumu ir su praėjusiu laiku.

37 Skundžiamo sprendimo 510 ir 511 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, kad sprendime dėl EB 82 straipsnio taikymo negalima remtis sunkinančia pakartotinumo aplinkybe, kurią pateisina bausmės skyrimas už EB 81 straipsnio pažeidimą, ir kad, be to, pažeidimai, už kuriuos *Solvay* jau buvo nubausta, labai skiriasi nuo tų, kurie nagrinėjami šioje byloje. Todėl jis 5 % procentais sumažino paskirtą baudą.

38 Atsakydamas į penktąjį ieškinio pagrindą, Bendrasis Teismas nusprendė, kad net ir praėjus tam tikram laikui bauda išlaiko sankcijos bei atgrasomąjį pobūdį.

39 Galiausiai Bendrasis Teismas nustatė 19 mln. eurų dydžio baudą. Jis nurodė ieškovei padengti savo bei 95 % Komisijos patirtų bylinėjimosi išlaidų, o pastarajai – padengti 5 % savo bylinėjimosi išlaidų.

Dėl apeliacinio skundo

40 Apeliantė pateikia devynis apeliacinio skundo pagrindus. Pirmasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su teise į sprendimo priėmimą per protingą terminą. Antrasis apeliacinio skundo pagrindas – su Reglamento Nr. 17 14 ir 20 straipsnių pažeidimu. Trečiasis – su teisės į gynybą pažeidimu dėl to, kad, atsisakiusi suteikti apeliantei galimybę susipažinti su bylos dokumentais per administracinę procedūrą, Komisija pametė dalį bylos. Ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas skirtas teisės į gynybą pažeidimui, kiek tai susiję su kaltę paneigiančiais dokumentais, su kuriais buvo galima susipažinti Bendrojo Teismo kanceliarijoje. Penktasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su apeliantės teise būti išklausytai prieš Komisijai priimant ginčijamą sprendimą. Šeštasis apeliacinio skundo pagrindas yra dėl pareigos motyvuoti teismo sprendimus pažeidimo bei EB 82 straipsnio pažeidimo, kiek tai susiję su atitinkamos geografinės rinkos apibrėžimu, kuriuo skundžiamame sprendime remėsi Bendrasis Teismas. Septintasis – dėl pareigos motyvuoti teismo sprendimus pažeidimo bei EB 82 straipsnio pažeidimo, vertinant dominuojančią padėtį skundžiamame sprendime. Aštuntasis apeliacinio skundo pagrindas skirtas pareigos motyvuoti teismo sprendimus pažeidimui bei EB 82 straipsnio pažeidimui, kiek tai susiję su *Saint-Gobain* grupei suteikta nuolaida. Devintasis apeliacinio skundo pagrindas skirtas pareigos motyvuoti teismo sprendimus pažeidimui bei EB 82 straipsnio pažeidimui, kiek tai susiję su piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi buvimu.

41 Pirmiausia reikia kartu išnagrinėti trečiąjį ir penktąjį apeliacinio skundo pagrindus, kurie abu susiję su teisės į gynybą pažeidimu.

Šalių argumentai

42 Pirmoje trečiojo apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad pareikalavęs, kad ji įrodytų, jog pamesti dokumentai galėjo būti naudingi jos gynybai, jis nustatė jai pareigą pateikti neįmanomą įrodymą, nes šių dokumentų nebuvo galima išnagrinėti.

43 Antroje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą nepaisius principo, jog pakanka nors ir nedidelės galimybės, kad šie dokumentai galėjo turėti įtakos ginčijamam sprendimui.

44 Trečioje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad jis neapsiribojo preliminariu bylos dokumentų tyrimu, kad patikrintų, ar trūkstami dokumentai galėjo turėti įtakos ginčijamam sprendimui, o iš karto priėmė sprendimą iš esmės. Anot apeliantės, Bendrasis Teismas iš pradžių nusprendė, kad materialieji ieškinio pagrindai, kuriuos ieškovė buvo pateikusi savo ieškiniui dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo pagrįsti ir kurie susiję su poveikio valstybių narių tarpusavio prekybai nebuvimu, atmestini, ir vėliau iš to padarė išvadą, kad ieškovei neatskleisti dokumentai negalėjo turėti jokios įtakos ginčijamam sprendimui.

45 Ketvirtoje to paties apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą tuo, jog skundžiamo sprendimo 470 punkte, remdamasis vien rinkos dalimis, jis nusprendė, kad „jokia aplinkybė neleidžia daryti prielaidos, jog trūkstamose

„bylos dalyse“ [ji] galėjo rasti dokumentų, paneigiančių išvadą, kad natrio karbonato rinkoje ji užėmė dominuojančią padėtį“, ir taip apvertė įrodinėjimo pareigą bei nepaisė nekaltumo prezumpcijos. Apeliantė teigia ginčijusi dominuojančios padėties buvimą, ir negali būti atmesta galimybė, kad kiti dokumentai būtų leidę jai pagrįsti savo argumentus.

46 Penktoje trečiojo apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą pažeidus teisę į gynybą, nes skundžiamo sprendimo 474 punkte, kalbėdamas apie *Saint-Gobain* suteiktą nuolaidą „grupei“, jis nusprendė, jog ji „turėjo stengtis nurodyti, kiek kiti įrodymai galėjo paneigti slapto protokolo turinį ar bent jau jam suteikti kitokią prasmę“.

47 Šeštoje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė teigia, kad Bendrasis Teismas pažeidė teisę į gynybą skundžiamo sprendimo 471 punkte nusprendęs, jog Komisijos klaida apibrėžiant geografinę rinką „negalėjo padaryti lemiamos įtakos rezultatui“, todėl Komisijos pamestuose segtuvuose ji nebūtų galėjusi rasti jos gynybai naudingų dokumentų.

48 Pirmoje penktojo apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą tuo, kad, nepaisydamas minėto Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* egzistavimo, jis neatsakė į jos argumentą, jog ji turėjo būti išklausyta prieš priimant ginčijamą sprendimą, nes administracinėje procedūroje, nesuteikus galimybės susipažinti su bylos dokumentais iki šio sprendimo priėmimo, buvo padaryta pažeidimų, kurie turi poveikio jo paruošiamosioms priemonėms, ir, iki buvo priimtas ginčijamas sprendimas, šie pažeidimai buvo konstatuoti minėtame Pirmosios instancijos teismo 1995 m. birželio 29 d. Sprendime *Solvay prieš Komisiją* (T-30/91).

49 Antroje penktojo apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė kaltina Bendrąjį Teismą atsisakius pripažinti, kad prieš priimdama ginčijamą sprendimą Komisija privalėjo išklausyti suinteresuotąją įmonę, nes viename Pirmosios instancijos teismo sprendime, nors ir priimtame kitokioje procedūroje, buvo konstatuotas trūkumas, turėjęs poveikio panaikinto sprendimo paruošiamosioms priemonėms. Šiuo klausimu apeliantė daro nuorodą į minėtą 1995 m. birželio 29 d. Sprendimą *Solvay prieš Komisiją* (T-30/91) ir pabrėžia, kad procedūroje šioje byloje buvo tokių pačių trūkumų kaip ir konstatuotieji byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas. Anot jos, pagal EB 233 straipsnį Komisija privalėjo padaryti visas išvadas iš Pirmosios instancijos teismo priimto sprendimo. Nors Sprendimą 91/299 Pirmosios instancijos teismas panaikino dėl autentiškumo patvirtinimo nebuvimo, Komisija taip pat privalėjo atsižvelgti į minėtą 1995 m. birželio 29 d. Sprendimą *Solvay prieš Komisiją* (T-3091), kuriame buvo galutinai nustatytas kitas procedūrinis pažeidimas. Vadinasi, apeliantės nuomone, siekdama užtikrinti procedūros teisėtumą, Komisija turėjo ištaisyti šį Pirmosios instancijos teismo konstatuotą procedūrinį trūkumą, taigi, prieš priimdama ginčijamą sprendimą, suteikti jai galimybę susipažinti su bylos dokumentais ir leisti jai pateikti bet kokias rašytines bei žodines pastabas.

50 Komisija ginčija šių apeliantės pateiktų apeliacinio skundo pagrindų ir argumentų priimtinumą bei pagrįstumą.

Teisingumo Teismo vertinimas

51 Priešingai, nei tvirtina Komisija, su teisės susipažinti su bylos dokumentais pažeidimu susijusiu apeliacinio skundo pagrindu apeliantė kritikuoja ne Bendrojo Teismo atliktą faktinių aplinkybių vertinimą, o taisykles, kurias jis taikė nagrinėdamas dokumentų, kurių dalis buvo pamesta, naudingumo įrodinėjimo pareigą. Klausimas, ar vertindamas šių dokumentų naudingumą apeliantės gynybai Bendrasis Teismas taikė teisingą teisinį kriterijų, yra teisės klausimas, kuriam taikoma Teisingumo Teismo kontrolė nagrinėjant apeliacinį skundą (šiuo klausimu žr. 2007 m. sausio 25 d. Sprendimo *Sumitomo Metal Industries ir Nippon Steel prieš Komisiją*, C-403/04 P ir C-405/04 P,

Rink. p. I-729, 40 punktą ir 2008 m. liepos 10 d. Sprendimo *Bertelsmann ir Sony Corporation of America prieš Impala*, C-413/06 P, Rink. p. I-4951, 117 punktą).

52 Teisė į gynybą yra pagrindinė teisė, priklausanti bendriesiems teisės principams, kurių laikymąsi užtikrina Teisingumo Teismas (2004 m. sausio 7 d. Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 64 punktas).

53 Paisant teisės į gynybą Komisijoje vykstančioje procedūroje dėl baudos skyrimo įmonei už konkurencijos taisyklių pažeidimą, reikalaujama, kad įmonei, dėl kurios pradėtas tyrimas, per administracinę procedūrą būtų suteikta galimybė veiksmingai pareikšti savo nuomonę dėl Komisijos nurodytų faktų ir aplinkybių tikrumo bei tinkamumo, taip pat dėl teiginiui dėl pažeidimo buvimo pagrįsti Komisijos panaudotų dokumentų (minėto Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 66 punktas). Šios teisės numatytos Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose.

54 Kaip skundžiamo sprendimo 405 punkte teisingai pažymėjo Bendrasis Teismas, teisė susipažinti su bylos medžiaga reiškia, kad Komisija atitinkamai įmonei suteikia galimybę išnagrinėti visus tyrimo medžiagoje esančius dokumentus, kurie gali būti svarbūs jos gynybai. Tai taikytina ir kaltę patvirtinantiems, ir ją paneigiantiems dokumentams, išskyrus kitų įmonių verslo paslaptis, Komisijos vidaus dokumentus ir kitą konfidencialią informaciją (minėtų sprendimų *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 315 punktas bei *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 68 punktas).

55 Teisės susipažinti su bylos dokumentais pažeidimas vykstant procedūrai iki sprendimo priėmimo iš principo gali lemti šio sprendimo panaikinimą, jeigu buvo pažeista teisė į gynybą (minėto Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 317 punktas).

56 Tokiu atveju padarytas pažeidimas neištaisomas dėl paprasčiausios aplinkybės, kad galimybė susipažinti buvo suteikta vykstant teisminei procedūrai (minėto Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 318 punktas). Kadangi nagrinėdamas bylą Bendrasis Teismas atlieka tik pateiktų pagrindų teisminę kontrolę, jo atliekamo nagrinėjimo tikslas ir poveikis nėra pakeisti išsamų bylos tyrimą, atliekamą per administracinę procedūrą. Be to, dėl pavėluoto susipažinimo su tam tikrais bylos medžiagos dokumentais ieškinį dėl Komisijos sprendimo pareiškusi įmonė negrįžta į padėtį, kurioje būtų buvusi, jei pateikdama Komisijai rašytines ir žodines pastabas būtų galėjusi remtis tais pačiais dokumentais (žr. minėto Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 103 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

57 Kai galimybė susipažinti su bylos medžiaga ir ypač su kaltę paneigiančiais dokumentais užtikrinama vykstant teismo procesui, suinteresuotoji įmonė turi įrodyti ne tai, kad jeigu ji būtų turėjusi galimybę susipažinti su neatskleistais dokumentais, Komisijos sprendimas būtų buvęs kitoks, o tik tai, kad minėti dokumentai galėjo būti naudingi jos gynybai (2003 m. spalio 2 d. Sprendimo *Corus UK prieš Komisiją*, C-199/99 P, Rink. p. I-11177, 128 punktas; minėto Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 318 punktas bei minėto Sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 131 punktas).

58 Nors Bendrasis Teismas teisingai priminė šiuos principus, skundžiamo sprendimo 481 punkte jis vis dėlto nusprendė, kad „net jei ieškovė negalėjo susipažinti su visais tyrimo bylos medžiagoje esančiais dokumentais, šiuo atveju ši aplinkybė neužkirto

kelio tam, kad būtų užtikrinta jos gynyba, kiek ji susijusi su pranešime apie kaltinimus ir ginčijamame sprendime Komisijos pateiktais kaltinimais dėl esmės“.

59 Šiai išvadai padaryti Bendrasis Teismas iš pradžių išnagrinėjo Komisijos sprendime esančius kaltinimus ir jiems pagrįsti pateiktus materialius įrodymus. Toks metodas nėra kritikuotinas, nes atsižvelgiant būtent į šiuos elementus reikia vertinti kitų dokumentų naudingumą gynybai.

60 Vis dėlto savo išvadą Bendrasis Teismas, be kita ko, pagrindė tuo, kad, pirma, „itin didelės rinkos dalys pačios savaime yra dominuojančios padėties rinkoje egzistavimo įrodymas, išskyrus tam tikras ypatingas aplinkybes“, ir, jeigu būtų daroma prielaida, kad tokių aplinkybių būta, ieškovė negalėjo jų nežinoti (skundžiamo sprendimo 470 punktas), antra, „netgi jei Komisija teisingai neapibrėžė atitinkamos geografinės rinkos, ši klaida negalėjo padaryti lemiamos įtakos rezultatui“ (skundžiamo sprendimo 471 punktas) ir, trečia, „ieškovė turėjo stengtis nurodyti, kiek kiti įrodymai galėjo paneigti slaptojo protokolo turinį ar bent jau jam suteikti kitokią prasmę“ (skundžiamo sprendimo 474 punktas).

61 Taip teigiant nepaisoma išvadų dėl apeliantės teisių, kurias šioje byloje būtina padaryti iš bylos dalių praradimo fakto. Pateikdamas tokius argumentus, Bendrasis Teismas remiasi hipotezėmis ne tik dėl prarastų dokumentų turinio, bet ir dėl žinių, kurių apeliantė privalėjo turėti apie šį turinį. Konkrečiai kalbant, kaip savo išvados 202 punkte pažymi generalinė advokatė, Bendrasis Teismas nepaaiškino, kodėl visos galimos ypatingos aplinkybės, kurios būtų galėjusios paneigti su rinkos dalimis susijusiais duomenimis grindžiamą dominuojančios padėties prezumpciją, turėjo būti žinomos pačiai apeliantei.

62 Šiuo klausimu primintina, kad, anot Komisijos, trūkstamuose bylos segtuvuose veikiausiai buvo atsakymai į prašymus pateikti informaciją pagal Reglamento Nr. 17 11 straipsnį. Todėl neatmestina galimybė, kad apeliantė galėjo rasti šiuose bylos segtuvuose duomenų, kurių suteikė kitos įmonės ir kurie leistų interpretuoti faktines aplinkybes kitaip, nei tai darė Komisija, o tai galėjo būti naudinga jos gynybai.

63 Kadangi apeliantė neturėjo galimybės susipažinti su šiais dokumentais ir kadangi jų turinys nebuvo nustatytas ir nebebuvo įmanoma to padaryti, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą, įpareigodamas ją, kaip tai padarė skundžiamo sprendimo 474 punkte, patikslinti argumentus, kuriais ji būtų galėjusi pasiremti, jeigu būtų turėjusi prieigą prie šių dokumentų, kurių turinio ji faktiškai negalėjo žinoti.

64 Svarbu pabrėžti, kad nagrinėjamu atveju kalbama ne apie kelis trūkstamus dokumentus, kurių turinį buvo galima atkurti remiantis kitais šaltiniais, o apie ištisus segtuvus, kuriuose, jeigu šio sprendimo 62 punkte išdėstytos Komisijos prielaidos būtų teisingos, galėjo būti esminių Komisijoje vykusios procedūros dokumentų, kurie galėjo būti svarbūs apeliantės gynybai.

65 Tai reiškia, kad skundžiamo sprendimo 481 punkte nusprendęs, jog aplinkybė, kad apeliantė neturėjo galimybės susipažinti su visais tyrimo bylos medžiagoje esančiais dokumentais, nesutrukdė jai užsitikrinti gynybos, Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą dėl Komisijos padaryto teisės į gynybą pažeidimo, pažeidė įrodinėjimo pareigos principus ir dėl trūkstamų dokumentų turinio pasirėmė prielaidomis, kurių pats negalėjo patikrinti.

66 Dėl suinteresuotosios įmonės išklausymo prieš priimant ginčijamą sprendimą, kurį apeliantė mini penktajame apeliacinio skundo pagrinde, reikia priminti, kad tai yra viena teisės į gynybą sudedamųjų dalių. Vis dėlto teisės į gynybą pažeidimas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į specifines kiekvieno nagrinėjamo atvejo aplinkybes.

67 Skundžiamo sprendimo 184 punkte Bendrasis Teismas teisingai priminė, kad jeigu dėl procedūrinio trūkumo, susijusio tik su sprendimo galutinio priėmimo komisarų kolegijoje procedūromis, panaikinus sprendimą, kuriuo skiriamos sankcijos EB 81 straipsnio 1 dalį pažeidusioms įmonėms, Komisija priima naują iš esmės tokio paties turinio ir tais pačiais kaltinimais pagrįstą sprendimą, ji neprivalo iš naujo išklausyti suinteresuotųjų įmonių (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* 83–111 punktus).

68 Vis dėlto šiuo atveju išklausymo problema negali būti atsieta nuo galimybės susipažinti su bylos medžiaga. Nors ginčijamo sprendimo turinys buvo iš esmės identiškas pirmajam sprendimui ir šis sprendimas buvo paremtas tais pačiais kaltinimais kaip ir išdėstytieji pirmajame sprendime, kurį Pirmosios instancijos teismas panaikino dėl procedūrinio trūkumo paskutinėje procedūros stadijoje, t. y. dėl tinkamo autentiškumo patvirtinimo komisarų kolegijoje stokos, šis pirmasis sprendimas vis tiek buvo su trūkumu, kuris atsirado daug anksčiau už paskutinįjį. Kaip matyti iš šio sprendimo 17 punkto, neginčijama, kad per administracinę procedūrą, kurioje buvo priimtas minėtas pirmasis sprendimas, Komisija nebuvo pateikusi apeliantei visų jos byloje esančių dokumentų ir pirmiausia kaltę paneigiančių dokumentų.

69 Kaip priminta šio sprendimo 17 punkte minėtuose 1995 m. birželio 29 d. sprendimuose *Solvay prieš Komisiją* (T-30/91) ir *ICI prieš Komisiją* (T-36/91), kalbėdamas apie šio sprendimo 12 punkte paminėtą Sprendimą 91/297, kuris susijęs su ginčijamu sprendimu ir dėl kurio buvo išsiųstas tas pats pranešimas apie kaltinimus, Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad šioje administracinėje procedūroje buvo trūkumų

dėl teisės į gynybą pažeidimo, nes Komisija nebuvo suteikusi suinteresuotajai įmonei pakankamos galimybės susipažinti su bylos dokumentais ir, be kita ko, su tais iš jų, kurie galėjo būti naudingi jos gynybai. Todėl Pirmosios instancijos teismas panaikino šiuos sprendimus, be kita ko, priminęs, kad, viena vertus, galimybė susipažinti su bylos dokumentais konkurencijos bylose priklauso teisei į gynybą apsaugoti skirtoms procedūrinėms garantijoms ir, kita vertus, būtinybę sudaryti detalų byloje esančių dokumentų sąrašą, kad suinteresuotoji įmonė galėtų įvertinti reikalingumą prašyti leisti susipažinti su konkrečiais dokumentais, kurie gali būti naudingi jos gynybai (minėtų 1995 m. birželio 29 d. sprendimų *Solvay prieš Komisiją*, T-30/91, 59 ir 101 punktai bei *ICI prieš Komisiją*, T-36/91, 69 ir 111 punktai).

70 Nekreipdama dėmesio į šiuos argumentus ir nepaisydama Teisingumo Teismo praktikos, kurioje patvirtinta galimybės susipažinti su bylos dokumentais ir visų pirma su kaltę paneigiančiais dokumentais svarba (žr., be kita ko, 1999 m. liepos 8 d. Sprendimą *Hercules Chemicals prieš Komisiją*, C-51/92 P, Rink. p. I-4235), Komisija priėmė tokį patį sprendimą kaip tas, kuris buvo panaikintas dėl autentiško patvirtinimo nebuvimo, nepradėjusi naujos administracinės procedūros, per kurią, iš pradžių suteikusi galimybę apeliantei susipažinti su bylos dokumentais, būtų ją išklausiusi.

71 Tai reiškia, kad neatsižvelgęs į specifines bylos aplinkybes ir visų pirma pasirėmęs aplinkybe, kad pirmasis sprendimas buvo panaikintas dėl tinkamo autentiškumo patvirtinimo stokos ir kad antrajame buvo išdėstyti tie patys kaltinimai, Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog nebuvo būtina išklausyti apeliantę. Taip jis padarė teisės klaidą nuspręsdamas, kad Komisija nepažeidė teisės į gynybą, nes nesurengė apeliantės klausymo prieš priimdama ginčijamą sprendimą.

72 Iš šių argumentų išplaukia, kad trečiasis ir penktasis apeliacinio skundo pagrindai pagrįsti ir skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas, kadangi šiuo sprendimu Bendrasis Teismas nepanaikino ginčijamo sprendimo dėl teisės į gynybą pažeidimo.

73 Pripažinus trečiojo ir penktojo apeliacinio skundo pagrindų pagrįstumą, kuris lemia skundžiamo sprendimo panaikinimą, nėra reikalo nagrinėti kitų apeliacinio skundo pagrindų.

Dėl ieškinio, pateikto dėl ginčijamo sprendimo

74 Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnį, jei apeliacinis skundas pagrįstas, Teisingumo Teismas panaikina Bendrojo Teismo sprendimą. Šis teismas gali pats priimti galutinį sprendimą, jeigu toje bylos stadijoje tai galima daryti. Taip yra šiuo atveju.

75 Iš šio sprendimo 51–72 punktų matyti, kad apeliacinis skundas pagrįstas, taigi ginčijamas sprendimas naikintinas dėl teisės į gynybą pažeidimo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

76 Pagal Procedūros reglamento 122 straipsnį, jeigu apeliacinis skundas pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, išlaidų klausimą sprendžia šis teismas. Pagal to paties reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal šio reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija iš esmės pralaimėjo bylą, o apeliantė reikalavo priteisti bylinėjimosi išlaidas, Komisijai reikia nurodyti, be

savo bylinėjimosi išlaidų, padengti visas tiek pirmojoje instancijoje, tiek nagrinėjant apeliacinį skundą apeliantės patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2009 m. gruodžio 17 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Solvay prieš Komisiją* (T-57/01).**

2. **Panaikinti 2000 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimą 2003/6/EB dėl procedūros pagal EB sutarties 82 straipsnį (COMP/33.133 — C: Natrio karbonatas — *Solvay*).**

3. **Priteisti iš Europos Komisijos bylinėjimosi tiek pirmojoje, tiek apeliacinėje instancijoje išlaidas.**

Parašai.